

Informe de document d'abast de l'estudi d'impacte ambiental del projecte Modificació del projecte de restauració de la pedrera Ca'n Rosselló (núm. 151)- Palma de Mallorca.

Documentació presentada

- Ofici de tramesa des del Servei de Mines de la DG de Política industrial (entrada 4/04/2018).
- Memòria Prèvia- Modificación del Proyecto de Restauración de la cantera Can Rosselló (nº 151)- Palma. INGEOMIN, S.L. (desembre 2017). Paper i CD
- Propostes dels membres del comitè tècnic permanent. Memòries Resum Sa Garrigueta i Can Rosselló. (CD).
- Document de recomanacions quant a les Memòries resum presentades per a elevar al Consell de la Minería (març 2018).(CD).
- Justificant pagament de la Taxa (16/05/2018).

MOTIU DE LA SOL·LICITUD I TRAMITACIÓ

Aquest projecte s'inclou al Grup 2.1. Pedreres: restauració o extracció, de l'Annex I de la Llei 12/2016 de 17 d'agost, d'avaluació ambiental de les Illes Balears, raó per la qual està subjecta al procediment d'Avaluació d'Impacte ambiental ordinària, segon l'art. 14 de la Llei esmentada.

No obstant això, el promotor sol·licita a l'òrgan ambiental, amb anterioritat a l'inici del procediment d'avaluació de l'impacte ambiental ordinària, que elabori un document d'abast de l'estudi d'impacte ambiental, tal com s'estableix a l'article 34 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre d'avaluació ambiental.

Per a aquest projecte durant la fase de consultes a les administracions i persones interessades afectades que preveu l'article 34.3 de la Llei 21/2013, s'han consultat els organismes i entitats següents:

- Ajuntament de Palma (sortida 30/04/2018).
- Consell de Mallorca - Direcció Insular de Territori i Paisatge (sortida 30/04/2018)
- Consell de Mallorca - Direcció Insular d'Infraestructures i Mobilitat (sortida 30/04/2018).
- Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca -DG de Espais Naturals i Biodiversitat – Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl (sortida 30/04/2018).
- Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca -DG de Espais Naturals i Biodiversitat –Cap de departament de Medi Natural (sortida 30/04/2018).
- GOB (sortida 30/04/2018).
- Terraferida (sortida 30/04/2018).

A data d'avui dels organismes i entitats consultats s'han rebut els informes de:

- Departament d'Ecologia Agricultura i Benestar Animal de l'Ajuntament de Palma (entrada 27/06/2018). Exposa tota una sèrie de qüestions a estudiar i avaluar per l'Estudi d'Impacte Ambiental (EIA) d'aquest projecte quant a renous i vibracions, emissions de gasos i pols, aigües superficials i subterrànies, residus, sòls, vegetació, paisatge, mobilitat, utilitzacions de materials explosius, erosió. També recull que l'EIA hauria d'incorporar un estudi de propostes d'utilització posterior de l'espai.
- Servei d'Espècies de la DG d'Espais Naturals i Biodiversitat (entrada 12/06/2018). Exposa informar favorablement sempre que la revegetació es faci amb terra vegetal forestal i prevenció d'herbívors.
- Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl de la DG d'Espais Naturals i Biodiversitat (entrada 14/05/2018), conclou que la documentació presentada té tota una sèrie de mancances quant a les accions a desenvolupar al projecte de restauració de la pedrera, espècies vegetals a utilitzar per a la reforestació i accessos i mesures de prevenció riscos contar els incendis forestals.
- Servei de Sanitat Vegetal de la DG d'Espais Naturals i Biodiversitat (entrada 1/06/2018) Exposa establir tota una sèrie de mesures a les actuacions a realitzar per evitar així afavorir condicions favorables per a la proliferació de plagues forestals. També sistemes de gestió i control, així com recomanacions per evitar la introducció del bacteri *Xylella fastidiosa*.

Tots aquests informes s'enviaran juntament amb el present informe de Document d'Abast de l'EIA.

Descripció del projecte

Antecedents

Segons exposa la documentació presentada en aquesta fase prèvia, els antecedents són els següents:

L'activitat de la pedrera anomenada Can Rosselló té més de 50 anys. A l'any 1959 s'instal·la un taller de trituració de pedra calcàrea, autoritzat per la DG de Mines i Combustibles. El primer titular va ser D. Pedro Homar Vallespir qui va traspassar-la a la mercantil Gravilleras Can Rosselló (en l'actualitat -Contratistas Mallorquines Asociados S.A.- COMASA).

El 2 de novembre de 1976, la delegació provincial del Ministeri d'Indústria i Energia de les Balears li atorga la consolidació dels drets miners.

El 17 de març de 1986, segons legislació vigent, es presenta un Pla de restauració que és aprovat el 21 d'abril de 1986 per la delegació del Ministeri d'Indústria i energia (la documentació aportada exposa que aquest projecte és vigent actualment).

Amb la publicació del Pla Director Sectorial de Pedreres (PDSP) a l'any 1997 i la seva posterior revisió (1999), es presenta el projecte esmentat per adaptar-se al PDSP i la Conselleria de Medi Ambient el va aprovar i l'inclou dins l'Annex II del PDSP (Resolució de dia 6 de febrer de 2001). Can Rosselló mai ha explotat dins ANEI.

El 1999 amb la revisió del PDSP i figuren a l'Annex VI per a la pedrera de Can Rosselló, un límits d'actuació que es deriven de l'Acord de 21 de novembre de 1997, de la Comissió Insular d'Urbanisme del CIM.

D'acord amb aquests límits, es redacta a l'any 2002 un projecte de restauració conjuntament amb la pedrera confinant de Garrigueta Rassa.

Aquest projecte (2002), que suposava una reducció important de superfície i volum explotats, va ser informat favorablement pel Comitè d'AIA de la Comissió Balear de Medi Ambient (CBMA), però no per part de la Comissió Permanent de la CBMA, cosa que va fer que es paralitzassin les explotacions per part de l'Ajuntament de Palma per no tenir llicència municipal, situació en la qual es troba en l'actualitat.

Quant al present projecte de restauració que ara s'avalua, d'acord amb la Llei 10/2014, d'1 d'octubre (LOMIB), cal a dir:

-En compliment del mandat del Consell de la Mineria el Comitè Tècnic Permanent s'ha reunit diverses vegades (anys 2016-2017) per analitzar la restauració de les pedreres de Can Rosselló i Garrigueta Rassa.

- En sessió de 17 de març de 2017 els membres del Comitè Tècnic es varen reunir i varen realitzar una sèrie de propostes quant a la Restauració de Garrigueta Rassa i Can Rosselló.

Descripció del projecte

L'àmbit d'acció d'aquest projecte se situa al municipi de Palma al vessant est del puig de ses Gatoves de la Serra d'en Merill. En aquest enclavament juntament amb la pedrera Garrigueta Rassa es troba la pedrera de Can Rosselló. Ambdues pedreres se separen una de l'altra tant sols per un paret rocós de separació d'uns 150 m d'alçada i d'escassa amplada (uns 20 m a la part més estreta).

L'accés principal a la pedrera de Can Rosselló és per la carretera Ma-1041 PK 5-6 direcció Puigpunyent. L'entrada es troba just a vora l'esmentada carretera a poca distància de l'entrada de l'altra pedrera de Garrigueta Rassa.

La memòria prèvia presentada recull tres alternatives:

-Alternativa 0 (manteniment de la situació actual). Implica que no hi haurà activitat i per tant ni trànsit de camions, ni renous, ni emissions de pols. No obstant això, es manté un espai degradat i el gran impacte visual que actualment genera la pedrera sense restaurar. L'exploitador des de l'any 1986 té l'obligació de restaurar la pedrera.

-Manteniment del projecte aprovat l'any 1986. És una alternativa impactant, es podria seguir explotant a tota la superfície autoritzada, amb els perjudicis ambientals i socials associats.

-Projecte de l'any 2002 (restauració conjunta de Can Rosselló i Garrigueta Rassa). S'adapta al PDS de Pedreres de 1999, té informe tècnic de tots els departament tècnic competents a la matèria, va ser informat favorablement pel Comitè Tècnic d'AIA de la CBMA. Però suposa l'extracció d'un volum de 25 milions de tones amb els perjudicis ambientals i socials abans esmentats. Per aquest motiu la Comissió Permanent de la CBMA, va acordar informar aquest projecte desfavorablement, excepte la fase 1 que proposava demolir la paret rocós divisòria. El promotor considera tal com recull a l'apartat de conclusió de la memòria prèvia:

"Que de totes les alternatives analitzades, sense dubte, és la que aconsegueix una millor integració paisatgística i una restauració integral de la zona". També recull l'informe del Serveis Jurídics de la CAIB el qual exposa que l'Acord de la Comissió Permanent de la CBMA no era vinculat per l'òrgan substantiu.

Per tant segons el promotor falta la resolució denegatòria del procediment que s'hauria d'emetre per la DG de Política Industrial. Per tant entén que mentre no es faci aquesta resolució no cal iniciar cap altre expedient.

Així el promotor exposa que una vegada s'hagin resolt aquestes qüestions, les actuacions que es preveuen amb aquest projecte de restauració són:

1. Desmantellament de les instal·lacions. A la pedrera, a l'àrea més pròxima a la carretera Ma 1041, i visibles de la mateixa, hi ha un conjunt d'instal·lacions i edificacions en estat quasi ruïnós. Amb la restauració es volen aprofitar alguns components de l'antiga instal·lació (sitges metàl·liques, cintes, vigues...) els quals seran desmuntats per aprofitar-los a altres pedreres o indústries. Quant a les edificacions algunes es demoliran i les runes inerts s'aprofitaran pel rebliment de la pròpia pedrera. Altres edificacions es mantendran per posteriors usos (vestuaris, magatzems, centres d'interpretació...).

2. Condicionament de la superfície ocupada per les instal·lacions i retirada de residus. Se procedirà a nivellar la zona i a la sembra d'espècies autòctones (garrovers, ametllers i pins) per crear barrera visual des de la carretera. Pareix a ser, que tal i com s'indica en aquest títol, també es retiraran els residus que hi hagi acumulats dins la pedrera, però no s'especifica com es retiraran i quina serà la seva gestió.

3. Condicionament de les pistes i sanejament dels talussos. Després de tants d'anys d'inactivitat tant els talussos com les pistes estan malmesos. Es farà un estudi d'estabilitat, però segons el projecte, en tot cas serà inevitable que hi hagi operacions d'extracció ja que els bancs actuals assoleixen altures de més de 40 m i per tant les màquines no podran accedir per sanejar els blocs caiguts.

4. Condicionament de la plataforma. Primer es reomplirà el forat existent fins arribar a la cota pertinent. Aquest primer reompliment és realitzarà en material inert procedent d'excavacions. Després es condicionarà la plaça de la pedrera i se sembraran espècies autòctones (garrover, ametller) i es faran pantalles perimetrals de pins.

5. Condicionament de talussos. Es mantendran els bancs existents sense realitzar cap extracció addicional. En els talussos que no es pugin ni ocultar ni subdividir, es crearan fractures y crivelles creant superfícies susceptibles de poder ser colonitzades per la vegetació natural.

6. Condicionament de totes les superfícies. Cada talús serà tractat de forma individualitzada segons les seves característiques tal com hagi quedat després de les actuacions rebudes.

Utilitzant el "Manual para la restauración de canteras de roca caliza en clima mediterráneo" se seguiran les passes següents:

- Creació de morfologia i establiment del sistema de drenatge.
- Obtenció dels substrats.
- Sembres
- Plantacions
- Manteniment

També s'exposa que la seguretat dels operaris és lo primer y que és molt difícil integrar parets de talús de més de 10 m d'altura. Que si es vol conservar alguna d'aquestes parets d'alçades superiors per motius ecològics, geològics, lúdics, etc, s'hauran de garantir les condicions de seguretat pel seu ús. Remarca que altures de talussos superiors a 10 m i amplades de bancs inferiors a 8-10 m no són recomanables per fer una integració paisatgística, que totes aquestes actuacions requereixen una extracció de material i que la restauració no serà mai viable si no és capaç d'auto-finançar-se.

Informe tècnic

El present informe de document d'abast té per objecte determinar l'amplitud i el nivell de detall de l'estudi d'impacte ambiental d'acord amb l'article 34 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluacions ambientals.

El projecte que ara s'avalua s'inclou al Grup 2.1. Pedreres: restauració o extracció, de l'Annex I de la Llei 12/2016 de 17 d'agost, d'avaluació ambiental de les Illes Balears.

Per tant s'ha de sotmetre al procediment d'avaluació d'impacte ambiental (AIA) ordinària y el seu estudi d'impacte ambiental ha incloure com a mínim, la informació recollida a l'article 35 en els termes desenvolupats a l'annex VI de la Llei 21/2013, de 9 de desembre.

Aquesta informació és la següent:

- a) *Descripció general del projecte i previsions en el temps sobre la utilització del sòl i d'altres recursos naturals. Estimació dels tipus i les quantitats dels residus abocats i emissions de matèria o energia resultants.*
- b) *Exposició de les principals alternatives estudiades, inclosa l'alternativa zero, o de no realització del projecte, i una justificació de les principals raons de la solució adoptada, tenint en compte els efectes ambientals.*
- c) *Avaluació i, si és procedent, quantificació dels efectes previsibles directes o indirectes, acumulatius i sinèrgics del projecte sobre la població, la salut humana, la flora, la fauna, la biodiversitat, la geodiversitat, el sòl, el subsòl, l'aire, l'aigua, els factors*

climàtics, el canvi climàtic, el paisatge, els béns materials, inclòs el patrimoni cultural, i la interacció entre tots els factors esmentats, durant les fases d'execució, explotació i, si s'escau, durant la demolició o l'abandonament del projecte.

Quan el projecte pugui afectar directament o indirectament els espais Xarxa Natura 2000, s'hi ha d'incloure un apartat específic per a l'avaluació de les seves repercussions en el lloc, tenint en compte els objectius de conservació de l'espai.

- d) Mesures que permetin prevenir, corregir i, si s'escau, compensar els efectes adversos sobre el medi ambient.*
- e) Programa de vigilància ambiental.*
- f) Resum de l'estudi i conclusions en termes fàcilment comprensibles*

També, d'acord amb l'article 17.5 de la Llei 12/2016, de 17 d'agost d'avaluació ambiental a les Illes Balears els EIA han d'incloure a més del contingut mínim establert a la llei bàsica estatal, un annex d'incidència paisatgística que identifiqui el paisatge afectat pel projecte, els efectes del seu desenvolupament, i, si escau, mesures protectores, correctores i compensatòries.

Quant a la memòria prèvia presentada es pot considerar que conté el contingut mínim que s'assenyala a l'art. 34.2 de la Llei 21/2013. No obstant això, l'Estudi d'Impacte Ambiental a presentar haurà d'aprofundir en els punts següents:

1.La descripció del projecte ha de ser molt més detallada.

1.1 S'han de recollir i descriure finalment totes les accions a realitzar per a la restauració i/o reutilització de la pedrera, una vegada estudiades totes les alternatives i actuacions plantejades pels membres del comitè tècnic permanent del Consell de la Mineria (recollides com annex a l'acta de 17 de març de 2017) i les condicions dels informes emesos durant aquesta fase prèvia (els quals s'adjunten). Cal fer especial esment a les mancances que figuren quant a riscos d'incendis i altres qüestions a l'informe de 8 de maig de 2018, emès pel Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl.

1.2 Descripció detallada de la gestió de residus que es generaran en aquest projecte, tipus de residus (perillosos, no perillosos, inerts), volums dels mateixos i com es gestionaran segons la seva tipologia. També tipus de residus a retirar que hi ha actualment disseminats per tota la pedrera (RCD, voluminosos, ferralla...) i com es gestionaran.

1.3 Volums necessaris d'inerts pel reompliment de la plaça de la pedrera, cota actual de profunditat.

1.4 Resum de volums totals per aquest projecte de restauració: Reompliment, extracció i retirada de materials útils de dins la pedrera.

1.5 Ubicació de les edificacions que es mantendran i reformes a realitzar si finalment són emprades per altres usos.

1.6 Si finalment es mantenen alguns elements industrials, indicar quin seran, com es restauraran i on estaran ubicats.

1.7 Una descripció detallada de les actuacions a realitzar a les pistes, talussos i bancs (moviments de terres, tasques per estabilitzar-los, etc.) i quina altura, pendent i morfologia tendran després de les actuacions. Especificar i ubicar les parets verticals que es deixaran per activitats lúdiques (rocòdrom, rappel, escalada...). Fer un especial menció a les alternatives de restauració i o reutilització del massís o paret central divisòria amb la pedrera veïna de Garrigueta Rassa. Qualsevol actuació que es faci en aquest massís s'haurà de consensuar amb la pedrera veïna amb la finalitat d'aconseguir una restauració integrada.

1.6. Vas i plaça de la pedrera, especificar actuacions pensant amb la reutilització del mateix o conservant elements atractivament visuals "cárcavas" o altres. Cal tenir en compte que els llocs de reompliment acotats inicialment (que figuren a aquesta memòria prèvia), no han d'interferir amb la reutilització del vas de la pedrera per poder crear itineraris, llocs d'esplai, zones verdes o humides on dirigir les aigües d'escorrentia, etc.

1.7 Descriure detalladament com es realitzaran les discontinuïtats i depressions als talussos per afavorir la regeneració natural, i a quins talussos finalment es faran (ubicació).

1.8 Quant a la vegetació autòctona a sembrar, s'haurà d'especificar l'origen de les llavors per l'hidrosembra i també dels plançons de les espècies a utilitzar per a les revegetacions. S'haurà de concretar quines seran les espècies a utilitzar per a la revegetació, aquestes hauran de ser autòctones i pròpies de la comunitat de garriga, a fi de crear un continuïtat forestal amb les mateixes característiques de l'entorn immediat. Si es volen utilitzar les espècies proposades ametllers i garrovers per crear la barrera visual des de la carretera (cal tenir en compte que l'ametller és molt susceptible a l'atac de *Xylella fastidiosa*, per tant s'hauran d'utilitzar varietats resistents a aquest bacteri). En el cas que es creï una zona humida els macròfits aquàtics que s'empraran hauran de ser autòctons.

1.9 Es descriurà d'on s'aportarà, i com serà la capa de terra vegetal que s'utilitzarà per a la revegetació si s'haurà d'adobar i quina gruixa tindrà a cada zona.

1.10 Descriure actuacions de controls de herbívors per possibilitar la regeneració natural i l'èxit de les revegetacions.

1.11 Descripció i estudi del transit de camions que es generarà amb aquest projecte i com influirà amb la mobilitat de la zona (carretera Ma- 1041, rotonda del camí dels Reis i Carrer Jesús...).

1.12 Acompanyant a la descripció del projecte s'haurà d'incloure un reportatge fotogràfic de la situació actual de la pedrera.

2. A l'apartat de l'inventari ambiental, aquest s'haurà de realitzar de l'àmbit d'actuació del projecte, descrivint tots els elements naturals i socioeconòmics que pugin quedar afectats per aquest. S'han de descriure:

- El medi abiòtic: clima, geologia, edafologia, hidrologia superficial, hidrologia subterrània de la zona. Riscos d'erosió, esllavissaments i contaminació d'aqüífers
- El medi biòtic: flora, fauna i espècies catalogades, si n'hi ha de l'àmbit d'actuació del projecte i àrees adjacents pels possibles impactes indirectes. Riscos d'Incendis forestals.
- El medi socioeconòmic afectat pel projecte: població, usos del sòl, elements etnològics i patrimonials, paisatge, figures d'ordenació territorial (PGOU, PTI), espais de rellevància ambiental (XN 2000 -LIC i ZEPA).

3. L'EIA també haurà d'especificar quina entitat realitzarà el pla de vigilància ambiental durant la fase d'execució del projecte i una vegada aquest hagi finalitzat. També s'haurà d'especificar la durada d'aquest Pla de Vigilància.

4. S'haurà de realitzar un estudi paisatgístic detallat, amb imatges o fotomuntatges que ens mostrin com evolucionarà el paisatge a mesura que es facin les diferents fases de restauració o reutilització. S'hauran de descriure les mesures correctores que es proposaran pel que fa a l'integració paisatgística, i, finalment, imatge de com quedarà la pedrera després de l'execució d'aquest projecte.

D'acord amb l'article 39.1 de la Llei 21/2013, dintre del procediment substantiu d'autorització del projecte, el promotor presentarà davant l'òrgan substantiu, juntament amb la documentació exigida per la legislació sectorial, una sol·licitud d'inici de l'avaluació d'impacte ambiental ordinària, juntament amb la documentació següent:

- El document tècnic del projecte, en format paper i en format digital.
- L' Estudi d'Impacte Ambiental, en format paper i en format digital.
- Les al·legacions e informes rebuts en el tràmit d'exposició pública i de consultes a les Administracions afectades i a les persones interessades.
- Si escau, les observacions que l'òrgan substantiu consideri.

D'acord amb l'article 36 de la Llei 21/2013, l'òrgan substantiu sotmetrà el projecte i l'estudi d'impacte ambiental a informació pública per un termini no inferior a trenta dies, mitjançant la publicació en el Butlletí Oficial de les Illes Balears (BOIB) i si escau a la seva seu electrònica.

A més, tal com es preveu a l'article 37 de la Llei 21/2013, simultàniament al tràmit d'informació pública, l'òrgan substantiu consultarà les administracions públiques afectades i a les persones interessades. Es considera necessari consultar a les mateixes administracions i entitats que s'han consultat en fase prèvia en virtut de l'article 34.

Aquestes són:

- Ajuntament de Palma.
- Consell de Mallorca - Direcció Insular de Territori i Paisatge.
- Consell de Mallorca - Direcció Insular d'Infraestructures i Mobilitat.
- Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca -DG de Espais Naturals i Biodiversitat – Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl.
- GOB.
- Terraferida.

No es considera necessari tornar a consultar al Servei d'Espècies i el de Sanitat Vegetal de la DG d'Espais Naturals i Biodiversitat, no obstant això, les observacions fetes per aquests serveis s'hauran de tenir en compte a l'hora de redactar l'estudi d'impacte ambiental.

També cal consultar a la DG d'Emergències i a les associacions de veïnats de la zona que puguin veure's afectades.

Per acabar cal fer menció a L'article 38, de la mateixa Llei el qual exposa que l'òrgan substantiu remetrà al promotor els informes i les al·legacions rebudes durant la fase d'informació per a la seva consideració, si escau redacció de la nova versió del projecte i de l'estudi d'impacte ambiental.

Palma, 4 de setembre de 2018

El cap de la Secció II (CMAIB)

Joan Carles Salom Tomàs

Vist i plau a la proposta,

La cap del Servei d'Assessorament Ambiental

Margalida Femenia Riutort